

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

Caput IV. De Actis posterioris Synodi Romanae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

eandem causam ac Calendionem sedibus suis eiecit; eò quòd scilicet Illo ac Leontio Tyrannis fuisse dicerentur. Et hic quidem erat pretextus Imperatoris. Vera autem causa expulsiōnis illorum hæc fuit, quod Henotico Zenonis edicto subscribere recusarent, ut scribit Theophanes in Chronico pag. 115. & Nicephorus in libro 16. cap. 12. Hanc calamitatem Antiochenis Ecclesiæ cum Felix Papa, sive ex Calendionis, sive ex aliorum litteris didicisset, Synodum Episcoporum collegit in Basilica B. Petri Apostoli: cui interfuerunt quadraginta tres Episcopi, quorum princeps erat Candidus Episcopus Tiburtinus. In hac Synodo Petrus quidem Fullo, utpote qui tyrannico more Antiochenam Ecclesiam occupasset, anathemate percussus est. Acacius verò cum Petro Alexandrino, iteratâ excommunicatione damnatus. Extat Epistola Synodica hujus consilii scripta ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes. In qua duplex Acacii excommunicatio, duæ item Synodi Romana, in quibus damnatus est Acacius, clarè ac distinctè commemorantur. Nam prima quidem Synodus Romana designatur his verbis quæ leguntur initio hujus epistolæ: *Cum Vitalis atque Misenus nostro iudicio constituti, causas mandata sibi pro fide legationis, exponerent, quoniam astutiores sunt filii lucis filii tenebrarum, prævaricatores mandata sibi legationis circumveniente magisque opprimente Acacio, sunt reperi, &c.* Deinde prima Acacii damnatio refertur his verbis: *Acacium quoque membris Christi perniciosius inhiantem, & per civitates ac provincias unam de fide Catholica Ecclesiam dissipantem, inter Episcopos sanctos, atque inter Christianos iudicavimus non haberi, &c.* Altera autem Synodus Romana, & secunda ejusdem Acacii damnatio paulò post memoratur his verbis: *Unde nunc causa Antiochena Ecclesiæ apud beatum Petrum Apostolum collecti, rursus dilectioni vestrae morem qui apud nos semper obtinuit, properavimus indicare. Et aliquantò post: Sic autem Acacius impietatem persistere damnationis tenentis, ut etiam dejectus insultet, ut scissus servare non desinat, & cum omnino extra corpus habeatur, ejus tamen membra dilaceret. Et de scriptum esse testatur: Impius cum venerit in profundum malorum contemnit, adjiciens deteriora prioribus, persequendo jam mortuos, ejus anima graviter delinquendo, condemnationem secunda mortis incurrit. Qui Calendione Episcopo sancto, quemadmodum cognovimus, nuper eiecit, Petrum zotes & a se ante damnatum, in ejus immisit Ecclesiam. Dicit hic aliquis non duplicem Synodum Romanam his verbis quæ protulimus, designari; sed duplicem duntaxat actionem seu consensum unius Synodi: idque ex eo satis declarari, quod ea quæ in utroque confessu gesta sunt, unica epistola continentur: cum si duplex revera fuisset Synodus, duæ quoque scribendæ fuissent Epistolæ. Ego verò primum quidem ita respondeo; quod ad hanc disputationem attinet, parum referre, utrum duplex*

an una tantum fuerit Synodus Romana. Mihi enim sufficit, dum Acacium iterata excommunicatione damnatum esse ostendero, quod initio hujus disputationis probandum susceperam. Verum ulterius jam progredior, & plura pollicitus sum, demonstrabo; duas scilicet fuisse illas Synodos, in quibus damnatus est Acacius; non autem duas actiones unius Synodi. Id autem his rationibus evincam. Utraque quidem Synodus eodem anno, eodemque in loco collecta est, in Basilica scilicet B. Petri Apostoli, Venantio V. C. Consule; id est, anno Christi 484. Sed prior quidem collecta est die quinto Calendas Augusti, ut colligitur ex subscriptione sententiæ depositionis à Felice Papa ad Acacium missæ. Secunda verò congregata est Calendis Augusti, ut colligo ex subscriptione epistolæ Felicis Papæ ad Zenonem Augustum, quam primus in lucem edidit Jacobus Sirmundus, vir de litteris optimò meritis. Ita quatuor duntaxat dierum spatium inter utramque Synodum intercessit. Ex quo factum esse opinor, ut ea quæ in utraque Synodo gesta erant, unica epistola complexi fuerint Episcopi. Cæterum priori quidem Synodo interfuerunt sexaginta septem Episcopi; qui etiam sententiæ depositionis Acacii omnes subscriperunt, ut docet subscriptio ad calcem illius sententiæ subiecta. Secundæ verò Synodo interfuisse quadraginta tres Episcopi, quorum princeps erat Candidus Tiburtinus, ut legitur in epistola Synodica ejusdem Concilii ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes. Denique prior quidem Synodus Romana à Felice Papa collecta est ad audiendam rationem legationis Vitalis atque Miseni, qui Alexandrinæ Ecclesiæ causa missi fuerant Constantinopolim. Altera verò Synodus causa Antiochenis Ecclesiæ congregata est in urbe Roma, ut testatur epistola Synodi Romanæ, ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes, cujus verba superius adduximus.

In Caput IV.

De Actis posterioris Synodi Romanæ.

Hujus posterioris Synodi, quæ Antiochenis Ecclesiæ causa Romæ celebrata est, Acta omnia interciderunt, præter Epistolam Synodicam, quæ scripta est universis Presbyteris & Archimandritis Constantinopoli & per Bithyniam consistentibus. Huic Epistolæ subjuncta erat sententiæ Felicis Papæ in Acacium, quæ cum in priorè Synodo Romana per scripta fuisset, suppressa est aliquantiduum, sicut antea observavi. Tandemque paucis post diebus, cum de Calendionis destitutione, & de violenta Petri Antiocheni irruptione nuntiatum fuisset, collecta iterum Synodo constitutum est, ut eadem sententiæ per Tatum defensorem Ecclesiæ Romanæ ad Acacium portaretur. Traditæ sunt eidem Tuto litteræ ad Zenonem

nonem Augustum perferendæ, quibus supplicabant Episcopi, ut decretis Synodi obtemperare vellet. Aliæ item litteræ ad Clerum & Senatam ac populum Constantinopolitanum. His duabus autem epistolis subiectæ erant supradictæ litteræ Synodica, scriptæ ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes, quibus universi & singuli subscriperant Episcopi, numero tres & quadraginta. Quod quidem eo consilio factum est ab Episcopis, ne ipsorum litteræ à malignis hominibus mutari possent, aut pravis interpretationibus corrumpi, ut testantur Episcopi in epistola illa Synodica, his verbis: *Ne quid autem maligne in litteris nostris mutari apud pravissimas mentes, aut aliter interpretari possit, primum has easdem litteras nostras clementissimo Principi, sicut oportuit, supplicantes, ad Dilectionem vestram, Clerum, prebendamque, & amplissimum Senatam direximus, quibus singulis universisque subscripsimus.* Extant hodie litteræ, tum ad Zenonem Augustum, tum ad Clerum & plebem Constantinopolitanam scriptæ, quas primus edidit Jacobus Sirmundus sub Felice Papæ nomine, quas ad hanc Synodum pertinere non dubium est. Scriptæ sunt enim à Felice Papa totius Synodi nomine, sicut mors erat Ecclesiæ Rom. jam inde ab antiquis temporibus, quemadmodum disertè testantur Episcopi in epistola supra memorata. Subscriptiones autem Episcoporum ex parte tantum superfluit. Solius enim Candidi Tiburtini Episcopi legitur subscriptio. Reliquorum autem duorum & quadraginta Episcoporum qui similiter subscriperant, nomina desiderantur. Scripsit præterea Felix ad Orientales Episcopos, mandans eis, ut à Petri Antiocheni, utpote hæretici, & Synodali sententiâ damnati, Communione abstinerent. Hæc epistola Felice hodie quidem non extat; sed ejus mentionem facit Victor Turonensis in Chronico, ita scribens: *Theodorico V. C. Cos. Felice Romane Ecclesiæ Prasul, Monachis & Clericis per Orientem, Ægyptum, & Bithyniam commorantibus scribit, ut Petrum Alexandrinum Episcopum, Chalcedonensis Synodi obtrectatorem, & ejus communicatores, id est, Acacium & Petrum Antiochenum, tanquam hæreticos vident.*

In Caput V.

His Literis acceptis, Tutus defensor Ecclesiæ Romanæ in Orientem navigavit. Cùmque Abydum venisset, vitatis insidiis quæ illic dispositæ erant ad interceptiendos eos qui ex Occidentis partibus veniebant, Constantinopolim pervenit, ubi cum Monachis Acæmitensibus collocutus, eorum operâ ac ministerio sententiâ damnationis quam attulerat, Acacium inter aliarum tradidit, ejusque pallio affixit, ut scribit Victor Turonensis, & Liberatus, ac Theophanes. Epistolas quoque Felice Papæ iis ad quos scriptæ erant, reddidit. Sed & Edictum sententiæ Felice Papæ univer-

sis in urbe Constantinopoli legendum proposuit. Inter sententiâ verò & edictum sententiæ hoc discrimen est, quod sententiâ quidem ipsum nominatim alloquitur Acacium. Nihil enim aliud est quàm epistola Felice Papæ ad Acacium, causas depositionis illius continens, ut ex lectione ejus apparet. Edictum verò est, quo interdicitur universis, tam Clericis, quàm Laicis, ne Acacio in posterum communicent. Id autem sic se habet: *Edictum sententiæ Felice Papæ, propter Acacii Episcopi Constantinopolitani damnationem. Acacius, qui secundo à nobis admonitus, statutorum salubrium non desistit esse contempit, neque in meis credidit carcerizandum, hunc Deus cælestis prolata sententiâ, de sacerdotio fecit extorrem. Ergo si quis Episcopus, Clericus, Monachus, Laicus post hanc denuntiationem eidem communicaverit, anathema sit, Sancto Spiritu exequente.* Erravit igitur Blondellus, qui in libro de Primatu, scribit Tutum defensorem, vel potius Monachos Acæmitenses, edictum sententiæ Felice Papæ Acacio tradidisse. Immo sententiâ ipsam tradiderunt Acacio, ut præter Scriptores supra memoratos, disertè testatur Evagrius in libro 3. His omnibus fideliter peractis, sicut in mandatis acceperat, Tutus, cùm se ad reditum jam pararet, dolis Acacii circumventus est. Missus enim ad eum senex quidam Maronas nomine, magnam vim pecuniæ ei pollicitus est, si Acacio consentire vellet, eique omnia quæ Romæ contra ipsum agebantur, aperire. Quod quidem Tutus amore pecuniæ corruptus, scriptis litteris se facturum spondit. Verum Rufinus & Thalassius Archimandritæ, & cæteri Monachi Constantinopoli & per Bithyniam constituti, simul atque Tutus Romam reversus est, litteras scripserunt ad Felicem Papam, quibus cum de prodicione Tuti certiore fecerunt, missi etiam Tuti ipsius litteris. Quibus in conventu Episcoporum recitatis, cùm eas à se scriptas esse Tutus confessus fuisset, officio pariter & sacrosanctâ Communione privatus est, ut docet Felix in epistola ad supradictos Archimandritas, quam primus in lucem edidit Jacobus Sirmundus. In ea epistola corrupta sunt hæc verba: *Læta sunt enim littera ipsius in conventu fratrum, qualiter pacto, interpositâ personâ, Marone condemnato, ei cui sententiâ portarat, inhaesisse creditur. Quæ sic corrigenda esse existimo: Qualiter pacto interposito, per senem Maronam condemnato ei cui sententiâ portarat, inhaesisse creditur.*

In Caput VI.

Cæterum in edicto sententiæ quod superius adduximus, difficultate non carent hæc verba: *Acacius qui secundo à nobis admonitus, &c.* Primò quidem admonitum esse scimus Acacium à Felice Papa per epistolam ad ipsum scriptam, quam Legati sedis Apostolicæ Vitalis atque Misenus Constantinopolim detulerunt. Sed secunda ejusdem admonitio quæ-